

Čís. 12711.

Byla-li služebnost přikázána na srážku z nejvyššího podání, jest vydražitel oprávněn k odporu (k rekursu) v otázce výměry uhražovací jistiny.

Exekuční soud má teprve při rozvrhu nejvyššího podání podle výsledku odhadu stanovit hodnotu služebností a věcných břemen, jež má vydražitel podle dražebních podmínek převzít na srážku z nejvyššího podání, nejsou při tom vázán posudkem znalcovým. Jest povinností soudu, by přezkoumal základy znaleckého posudku, odčinil případné vady a na tom základě odhadní cenu služebností stanovil.

Odpor a rekurs je přípustný i proti odhadní ceně služebností vzaté za základ rozvrhu.

Z desateronásobku hodnoty výnosu poživacího práva převzatého vydražitelem na srážku z nejvyššího podání nelze odečísti úroky z předcházející hypotekární pohledávky, jež přikázáním z nejvyššího podání zanikne.

(Rozh. ze dne 22. června 1933, R II 118/33.)

Rozvrhuje nejvyšší podání za exekučně prodanou nemovitost, vydraženou firmou G., přikázal soud první stolice Marii J-ové uhražovací jistinu za výměnek 13.329 Kč, knihovní věřitelce Leonii T-ové 48.537.25 Kč a zbytek nejvyššího podání 2.774 Kč další knihovní a zároveň vymáhající věřitelce a vydražitelce firmě G. Odpor vymáhající věřitelky proti přikázání uhražovacího kapitálu za výměnek soud první stolice zamítl. Důvody: Proti přikázání uhražovací jistiny 13.329 Kč výměnkářce Marii J-ové podala vymáhající věřitelka firma G. odpor proto, že při odhadu byly neprávem odečteny 6½% úroky z předcházející pohledávky 80.000 Kč. Dle názoru soudu není tento odpor v rozvrhovém řízení přípustný, poněvadž v tomto období řízení mohou vznést odpor jen ti oprávnění, na jejichž nároky by se mohlo dostat z dražebního výtěžku, kdyby popírané právo bylo vypuštěno. Podle názoru stěžovatelky neměly být při odhadu výměnku odečteny 6½% úroky z předcházející knihovní pohledávky, takže by výměnek podle jejího výpočtu měl cenu 65.329 Kč. To by však v souzeném případě nebylo ve prospěch knihovní věřitelky firmy G., poněvadž by uhražovací jistina po smrti výměnkářky nepřipadla úplně odporovatelce, nýbrž především Leonii T-ové, jako první věřitelce při rozvrhu na prázdno vyšlé a na odporovatelku by se opět dostala jen částka 16.103 Kč. Rekursní soud nevyhověl rekursu vymáhající věřitelky. Důvody: Jak plyne z protokolu o rozvrhovém roku ze dne 13. října 1932, podala vymáhající strana firma G. odpor proti odhadu výměnku, správně práva poživacího Marie J-ové na 13.329 Kč proto, že odhadce neprávem odečetl 6½% hypotekární úroky z pohledávky

80.000 Kč, předpokládaje mylně, že Marie J-ová jest povinna platiti též následkem postupu přednosti také hypotekární úroky spořitelně v M. V tomto období exekučního řízení jest odpor proti odhadu nemožný. Měla-li vymáhající věřitelka firma G. za to, že odhad není správný, měla možnost ve smyslu § 31 odh. ř. podati námitky, na jichž základě by exekuční komisař byl odhadní hodnotu práva poživacího stanovil. Měla také možnost podati rekurs. Ani to ani ono neudělala, nýbrž nechala dražební podmínky vejíti v moc práva. Odhadní protokol jest integrující částí dražebních podmínek, ježto dražební podmínky teprve mohou býti vydány na základě výsledku odhadu. To vysvítá jasně na příklad z těchto úvah: Není-li k návrhu soudcem s přivolením oprávněného stanoveno nic jiného, musí služebnosti, výměnky a jiná věcná břemena, která mají přednost před právem vymáhajícího věřitele, aby byl uspokojen, neb před jeho právem zástavním, od vydražitele býti převzaty bez započtení do nejvyššího podání (§ 150 ex. ř.). V takovém případě snižuje se odhadní cena celé nemovitosti o odhadní cenu služebnosti, výměnku anebo břemena, z odhadní ceny nemovitosti jest odečísti odhadní cenu služebnosti, výměnku anebo břemena a teprve z této částky se pak určuje nejnižší podání. Nepodala-li rekurentka proti usnesení ze dne 6. června 1932, kterýmž interesentům podle oprávněných dražebních podmínek byla sdělena odhadní hodnota nemovitosti a nejmenší podání, včas opravný prostředek, nabyly dražební podmínky moci práva a strana vymáhající nemůže při rozvrhovém roku podáním odporu doháněti, co opomenutím námitek nebo rekursu v dřívějším období řízení zmeškala. Prvý soudce tedy nepochybil, zamítнув odpor jako nepřipustný. Pokud si rekurentka stěžuje, že jako vymáhající věřitelka nebyla o odhadu ani o jeho výsledku vyrozuměna, ani jí dražební podmínky sděleny nebyly, ač měla jako vymáhající strana právo i v těchto závažných otázkách zasahovati, poukazuje se k tomu, že rekurentka se stala vymáhající věřitelkou přístupem teprve dne 21. května 1932, kdežto odhad byl ukončen již dne 30. dubna 1932. O výsledku odhadu nemusela býti zvlášť vyrozuměna, neboť vyzvání ku předložení dražebních podmínek zasílá se jen původnímu vymáhajícímu věřiteli, k jehož návrhu bylo zahájeno dražební řízení a k němuž ostatní vymáhající věřitelé přistoupili (§ 139 odstavec druhý a čtvrtý ex. ř.).

N e j v y š š í s o u d vyhověl částečně dovolacímu rekursu vymáhající věřitelky a změnil rozvrhové usnesení v ten rozum, že přikázal 3. na uhrazovací kapitál za služebnost užívání Marie J-ové na místě 13.329 Kč 62.760 Kč 05 h s tím, že tuto jistinu uloží soud do spořitelny v B. a náležejí úroky z ní vydražitelce za trvání výměnku, 4. Leonii T-ové k hotovému zaplacení na její pohledávku zbytek nejvyššího podání 1.881 Kč 65 h (na místě 48.537 Kč 95 h), čímž bude zaplacena část útrat, kdežto s dalšími útratami, úroky a jistinou vychází prozatím na prázdno. Po smrti Marie J-ové uvolní se uhrazovací jistina 62.760 Kč 05 h, ze které se přikazuje dále Leonii T-ové na nedoplatek její pohledávky s přísl., částka 46.656 Kč 30 h na úplné vyrovnání hotovým zaplacením a zbytek 16.103 Kč 75 h se přikazuje firmě G. na

pohledávku k hotovému zaplacení, čímž budou zapraveny úroky a útraty úplně a jistina částkou 9.193 Kč 05 h, takže vyjde pohledávka ta na prázdno částkou 38.638 Kč 95 h.

D ů v o d y:

Zkoumati jest, zda rekurent jest v souzeném případě podle § 213 ex. ř. oprávněn podati odpor a rekurs. První soud mu právo to upřel, soud rekursní se otázkou tou nezabýval, ač ji bylo řešiti na prvním místě. Nejvyšší soud má za to, že padá na váhu, v jaké úloze rekurentka vystupuje, zda jako vymáhající věřitelka, či jako vydražitelka. I když by stěžovatelce nepřislušelo právo k rekursu jako vymáhající věřitelce, přísluší jí jistě jako vydražitelce a to potud, pokud jsou způsobem rozvrhu nejvyššího podání její práva dotčena. Byla-li služebnost přikázána, jako v tomto případě, na srážku z nejvyššího podání, jest pro vydražitele značné důležitosti velikost uhražovací jistiny za služebnost, neboť podle její výše řídí se i úroky, které bude vydražitelka po čas života poživatelky Marie J-ové z jistiny té bráti.

Bylo se proto obíratí otázkou, kdy měl býti uhražovací kapitál stanoven, zda při odhadu nemovitosti, či teprve při rozvrhu nejvyššího podání. Podle § 225 ex. ř. má stanoviti exekuční soudce teprve při rozvrhu nejvyššího podání podle výsledku odhadu hodnotu služebností a věcných břemen, jež má vydražitel podle dražebních podmínek převzítí na srážku z nejvyššího podání, nejsou při tom vázán posudkem znalcovým. Jest též povinností soudu, by přezkoumal základy znaleckého posudku, odčinil případné vady a na tom základě odhadní cenu služebností stanovil (rozh. čís. 9774 a 5843 sb. n. s.). Pochybil tedy první soud, spokojiv se odhadní cenou poživacího práva (usufructu) Marie J-ové, vypočtenou znalcem v protokolu o odhadu nemovitosti, aniž přezkoumal základy tohoto odhadu. Rekursní soud pak pochybil, odmítnuv odhad ten přezkoumati k rekursu vydražitelky z důvodu, že je v období rozvrhovém přezkum vyloučen. Má-li se však státi odhad teprve v řízení rozvrhovém (§ 225 ex. ř.), nemůže býti vyloučen odpor a rekurs proti odhadní ceně usufructu, vzaté za základ rozvrhu v řízení tom a lichým jest tu odkaz na odhad nemovitosti, neboť hodnota služebností požívání nebyla pojata v dražební podmínky. Při přezkumu odhadu toho jest přisvědčiti vydražitelce, že z desateronásobku hodnoty výnosu prodané polovice domu neměl býti odečítán desetiletý peníz 6½ % úroků z předcházející hypotekární pohledávky spořitelny v M., ana spořitelna žádala hotové zaplacení z nejvyššího podání, z čehož bylo zjevno, že pohledávka ta přikázáním z nejvyššího podání zanikne, následkem čehož poživatelku Marii J-ovou nebude již více stíhati povinnost (§ 512 obč. zák.) pohledávku tu úrokovati. Nutno proto oceniti doživotní poživací práva Marie J-ové k polovici domu, náležitější Erichu J-ovi, na 4.295 Kč 14 h ročně, k tomu připočísti daňovou úsporu 2.237 Kč 76 h, úhrnem 6.532 Kč 90 h. Tento peníz při kapitalisování na 10leté období činí 65.329 Kč. Od něho nutno však odečísti púlletní

úrok předchozí hypotekární pohledávky 78.400 Kč, jenž činí 2.548 Kč s 8% úroky od 1. června 1932 do 7. července 1932 = 20 Kč 95 h, úhrnem 2.568 Kč 95 h, odečteno od 65.329 Kč zbude 62.760 Kč 05 h. Zmenší se tedy uhražovací kapitál usufructu na 62.760 Kč 05 h, jenž jest úplně kryt nejvyšším podáním. Neprávem tedy nižší soudy vzaly za základ jako uhražovací kapitál služebnosti té částku 13.329 Kč. Marii J-ovou jako usufruktářku stihá podle § 512 obč. zák. povinnost platiti pouze úroky předcházející hypotekární pohledávky, nikoli však povinnost spláceti kapitál ve formě anuit a proto nebylo lze odečísti celou půlletní anuitu 4.148 Kč s přísl., nýbrž pouze pololetní úrok, jak se stalo.

Čís. 12712.

Sudiště podle § 104 j. n. (§ 88 odst. 1 j. n.) není založeno proti tomu, kdo podepsal objednávku s doložkou sudištní (o splnění) jako zástupce bez plné moci k zastupování.

(Rozh. ze dne 23. června 1933, R I 445/33.)

Soud první stolice povolil proti Ladislavu K-ovi exekuci na základě říšskoněmeckého exekučního titulu. Rekursní soud exekuční návrh zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Jde o exekuci podle exekučního titulu vydaného saským úředním soudem v Lipsku, tedy soudem říšskoněmeckým, a proto jest věc posouditi podle vládní vyhlášky čís. 131/24 sb. z. a n., a to především podle § 328 čís. 1 německého civilního řádu soudního. Povinný vznesl rekurs proti povolení exekuce prvním soudem a rekursní soud, vyhověv mu, zamítl návrh na povolení exekuce z důvodu, že exekuční titul, na jehož základě jest o povolení exekuce žádáno, byl vydán soudem podle §§ 83 prvý odst. a 104 prvý odst. j. n. nepřislušným. Podle důvodů rozsudku Lipského úředního soudu došla žalobkyni 9. dubna 1929 objednávka, podle níž si přeje tuzemská firma D., by byla pojata mezi prameny nákupní, jež uvedeny budou v knize žalující firmy »Wirtschafts- Jahrbuch für Industrie und Handel des deutschen Reiches und der Nachfolgestaaten Österreich-Ungarns«. Objedávka byla opatřena razítkem firmy D. s podpisem K. a obsahovala poznámky, že »splněním pro obě strany jest Lipsko« a smlouva jest »žalovatelná v Lipsku«. Firma D. odepřela zaplatiti inserční poplatek 420 ř. m., prohlásivši, že objednávka nebyla podepsána firemně, nýbrž, že ji podepsal Ladislav K., ač k tomu nebyl oprávněn. Žalobkyně tvrdila, že žalovaný ručí jako zástupce, nemající plné moci k zastupování. Žalobkyně odůvodnila příslušnost Lipského státního soudu k projednání sporu tím, že v podmínkách o přijetí nabídky jest ujednáno, že místem splnění jest Lipsko,